OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2017/1947,

23. oktoober 2017,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Armeenia Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu alusel moodustatud ühiskomitees võetav seisukoht seoses nimetatud lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu ja Armeenia vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu ([1]) (edaspidi „leping“) artikli 12 alusel on moodustatud ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee“). Kõnealuse artikliga on ette nähtud, et eelkõige valvab ühiskomitee lepingu rakendamise järele.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 810/2009 ([2]) nähakse ette kord ja tingimused, mille alusel antakse viisasid liikmesriikide territooriumi läbivaks transiidiks ja liikmesriikide territooriumil kavandatud kuni 90päevaseks viibimiseks 180 päeva jooksul.

(3) On vaja ühiseid suuniseid, et tagada lepingu ühetaoline rakendamine liikmesriikide diplomaatilistes ja konsulaaresindustes ning selgitada seoseid lepingusätete ja lepinguosaliste selliste õigusaktide vahel, mille alusel väljastatakse lepinguga hõlmamata viisasid.

(4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel ühiskomitees võetav seisukoht seoses lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmisega.

(5) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ ([3]); seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(6) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ ([4]); seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

---

([1]) ELT L 289, 31.10.2013, lk 2.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

([3]) Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

([4]) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Armeenia Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu artikli 12 alusel moodustatud ühiskomitees seoses lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmisega, põhineb käesolevale otsusele lisatud ühiskomitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 23. oktoober 2017

Nõukogu nimel

eesistuja

K. IVA

EELNÕU

EUROOPA LIIDU JA ARMEENIA VAHELISE VIISADE VÄLJASTAMISE LIHTSUSTAMISE LEPINGU ALUSEL MOODUSTATUD ÜHISKOMITEE OTSUS nr …/…,

…,

nimetatud lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmise kohta

ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Liidu ja Armeenia Vabariigi vahelist viisade väljastamise lihtsustamise lepingut ([1]) (edaspidi „leping"), eriti selle artiklit 12,

ning arvestades, et leping jõustus 1. jaanuaril 2014,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesoleva otsuse lisas sätestatakse Euroopa Liidu ja Armeenia Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu rakendamise ühised suunised.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

…,

Euroopa Liidu nimel *Armeenia Vabariigi nimel*

([1]) ELT L 289, 31.10.2013, lk 2.

LISA

EUROOPA LIIDU JA ARMEENIA VABARIIGI VAHELISE VIISADE VÄLJASTAMISE LIHTSUSTAMISE LEPINGU RAKENDAMISE ÜHISED SUUNISED

1. jaanuaril 2014 jõustunud Euroopa Liidu ja Armeenia Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on lihtsustada vastastikkuse põhimõtte alusel viisade väljastamist Armeenia kodanikele, kelle kavandatav viibimise aeg ei ole pikem kui 90 päeva 180 päeva jooksul.

Lepinguga on kehtestatud vastastikkuse põhimõtte alusel õiguslikult siduvad õigused ja kohustused eesmärgiga lihtsustada Armeenia kodanikele viisade andmise korda.

Käesolevad suunised on vastu võtnud lepingu artikli 12 alusel moodustatud ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee“) ning nende eesmärk on tagada lepingu ühetaoline rakendamine liidu liikmesriikide (edaspidi „liikmesriigid“) diplomaatilistes ja konsulaaresindustes. Käesolevad suunised ei moodusta lepingu osa ega ole seetõttu õiguslikult siduvad. Sellegipoolest on soovitatav, et diplomaatiliste ja konsulaaresinduste töötajad järgiksid neid lepingu rakendamisel järjepidevalt.

Suuniseid ajakohastatakse vastavalt lepingu rakendamisel saadud kogemustele. Selle eest vastutab ühiskomitee.

Kooskõlas ühiskomitee töökorraga suhtlevad lepinguosalised ühiskomitee ametlike koosolekute vahelisel ajal kiirete küsimuste lahendamiseks mitteametlikus korras, et tagada lepingu järjepidev ja ühetaoline rakendamine. Ühiskomitee järgmisel koosolekul esitatakse nende küsimuste ja mitteametliku suhtluse kohta üksikasjalikud aruanded.

I. ÜLDISED KÜSIMUSED

1.1. Eesmärk ja kohaldamisala

Lepingu artikli 1 lõikes 1 on ette nähtud:

„1. Käesoleva lepingu eesmärk on lihtsustada viisade väljastamist Armeenia kodanikele, kelle kavatsetav viibimise aeg ei ole pikem kui 90 päeva 180 päeva jooksul.“

Lepingut kohaldatakse kõigi lühiajalist viisat taotlevate Armeenia kodanike suhtes sõltumata sellest, millises riigis nad elavad.

Lepingut ei kohaldata Armeenia poolt väljastatud elamisloaga kodakondsuseta isikute suhtes. Nimetatud isikute suhtes kehtivad liidu viisaõigustiku sätted.

Alates 10. jaanuarist 2013 on kõik liidu kodanikud ja Schengeni assotsieerunud riikide kodanikud viisanõudest vabastatud, kui nad reisivad Armeeniasse maksimaalselt 90 päevaks või läbivad Armeenia transiitreisiga.

Lepingu artikli 1 lõikes 2 on ette nähtud:

„2. Kui Armeenia taastab viisanõude liidu kodanike või nende teatavate kategooriate suhtes, kehtivad automaatselt ja vastastikkuse põhimõtte kohaselt asjaomastele liidu kodanikele samad soodustused, mis antakse käesoleva lepinguga Armeenia kodanikele.“

1.2. Lepingu kohaldamisala

Lepingu artiklis 2 on ette nähtud:

„1. Käesolevas lepingus sätestatud viisade väljastamise lihtsustatud korda kohaldatakse nende Armeenia kodanike suhtes, kes ei ole liidu või liikmesriikide õigusnormide, käesoleva lepingu või teiste rahvusvaheliste lepingute alusel viisanõudest vabastatud.

2. Selliste käesolevas lepingus käsitlemata küsimuste puhul nagu viisa väljastamisest keeldumine, reisidokumentide tunnustamine, toimetulekuks piisavate vahendite olemasolu tõendamine ning sissepääsu keelamine ja väljasaatmismeetmed, kehtivad Armeenia, liikmesriikide või liidu õigusaktid.“

Ilma et see piiraks lepingu artikli 10 kohaldamist, ei mõjuta leping viisanõuet ja sellest vabastamist käsitlevaid eeskirju. Näiteks vastavalt nõukogu määruse nr (EÜ) 539/2001 ([1]) artiklile 4 võivad liikmesriigid viisanõudest vabastada lisaks muudele isikute kategooriatele ka tsiviillennukite ja -laevade meeskonnaliikmed.

Seda silmas pidades tuleks lisada, et vastavalt 14. juuni 1985. aasta konventsiooni, millega rakendatakse Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel sõlmitud Schengeni lepingut kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta nende ühispiiridel ([2]), artiklile 21 peavad Schengeni liikmesriigid tunnustama üksteise pikaajalisi viisasid ja elamislube ning võimaldama nende alusel lühiajalist viibimist oma territooriumil. Kõik Schengeni liikmesriigid tunnustavad assotsieerunud riikide ning assotsieerunud riigid tunnustavad Schengeni liikmesriikide elamislube, D-viisasid ja lühiajalisi viisasid ning võimaldavad nende alusel oma territooriumile sisenemist ja seal lühiajalist viibimist.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 810/2009 (edaspidi „viisaeeskiri") ([3]) kohaldatakse kõikide lepinguga hõlmamata küsimuste suhtes, nagu viisataotluse menetlemise eest vastutava Schengeni liikmesriigi kindlaksmääramine, viisa väljastamisest keeldumise põhjused, õigus negatiivne otsus edasi kaevata, taotlejaga isikliku vestluse korraldamise üldeeskirjad ja viisataotluse kohta kogu asjakohase teabe andmine. Lepinguga reguleerimata küsimuste puhul kohaldatakse ka edaspidi Schengeni eeskirju (näiteks liikmesriigi territooriumile sissepääsu keelamise, toimetulekuks piisavate vahendite olemasolu tõendamise jms kohta) ja riikide õigusakte (reisidokumentide tunnustamise, väljasaatmismeetmete jms kohta).

Isegi juhul, kui lõik lepingu tingimused on täidetud, näiteks kui mõnda lepingu artiklis 4 ette nähtud kategooriasse kuuluv viisataotleja esitab reisi eesmärki tõendava dokumendi, võib keelduda viisa väljastamisest, kui on täitmata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2016/399 ([4]) (Schengeni piirieeskirjad) artiklis 6 sätestatud tingimused, st isikul puudub kehtiv reisidokument, tema kohta on SISi sisestatud hoiatusteade, isikut peetakse ohuks avalikule korrale või sisejulgeolekule jne.

Kehtima jäävad ka muud viisaeeskirjaga ettenähtud viisade väljastamisel paindlikkust võimaldavad sätted. Näiteks juhul, kui on täidetud viisaeeskirja artikli 24 nõuded, võib väljastada pika, maksimaalselt viieaastase kehtivusajaga mitmekordse viisa ka muudele kui lepingu artiklis 5 osutatud isikutele. Samuti jäävad kehtima viisaeeskirja artikli 16 lõigete 5 ja 6 sätted viisatasust loobumise ja selle vähendamise kohta.

1.3. Lepingu kohaldamisalasse kuuluvad viisad

Lepingu artikli 3 punktis d on viisa määratletud kui „liikmesriigi väljastatud luba transiidiks läbi liikmesriigi territooriumi või kavatsetud viibimiseks liikmesriigi territooriumil kokku kuni 90 päeva 180 päeva jooksul alates esimesest sisenemisest liikmesriigi territooriumile".

Lepinguga ette nähtud lihtsustus kehtib nii ühtsete viisade kui ka piiratud territoriaalse kehtivusega viisade suhtes.

1.4. Viisa alusel riigis viibimise kestuse arvutamine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 610/2013 ([5]) antakse uus lühiajalise viibimise määratlus. Praegu käsitatakse lühiajalise viibimisena „90 päeva mis tahes 180päevase ajavahemiku jooksul, mis tähendab igale viibimispäevale eelneva 180päevase ajavahemiku arvestamist". Nimetatud määratlus jõustus 18. oktoobril 2013 ja see sisaldub Schengeni piirieeskirjades.

([1]) Nõukogu 15. märtsi 2001. aasta määrus (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1).

([2]) ELT L 239, 22.9.2000, lk 19.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieeskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 610/2013, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieeskirjad), Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni, nõukogu määrusi (EÜ) nr 1683/95 ja (EÜ) nr 539/2001 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008 ja (EÜ) nr 810/2009 (ELT L 182, 29.6.2013, lk 1).

Sisenemiskuupäevaks loetakse liikmesriikide territooriumil viibimise esimene päev ja väljumiskuupäevaks liikmesriikide territooriumil viibimise viimane päev. Väljend „mis tahes“ osutab sellele, et kohaldatakse liikuvat 180päevast võrdlusperioodi ning et vaadeldakse liikmesriikide territooriumil viibimise kõiki päevi viimase 180 päeva jooksul, et kontrollida, kas nõue, mille kohaselt on liikmesriigi territooriumil lubatud viibida 90 päeva 180päevase ajavahemiku jooksul, on endiselt täidetud. See tähendab, et kui liikmesriikide territooriumil ei ole viibitud katkematu 90päevase ajavahemiku jooksul, on lubatud uus kuni 90päevane viibimine.

Lühiajalise viibimise kalkulaatori, millega saab arvutada uute eeskirjade kohaselt lubatud viibimisaja, leiate internetist aadressil: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Näide viibimise kestuse arvutamisest uue määratluse alusel.

Üheaastase (18. aprill 2014 – 18. aprill 2015) mitmekordse viisaga isik siseneb liikmesriikide territooriumile esimest korda 19. aprillil 2014 ja viibib seal kolm päeva. 18. juunil 2014 siseneb ta uuesti ja viibib 86 päeva. Milline on olukord konkreetsetel kuupäevadel? Millal võib nimetatud isik uuesti liikmesriikide territooriumile siseneda?

Seisuga 11. september 2014 on isik viimase 180 päeva jooksul (16. märts 2014 – 11. september 2014) viibinud liikmesriikide territooriumil kolm päeva (19.–21. aprill 2014) pluss 86 päeva (18. juuni 2014 – 11. september 2014) ehk kokku 89 päeva. Viibimise lubatud kestust ei ole ületatud. Isik võib liikmesriikide territooriumil viibida veel ühe päeva.

Seisuga 16. oktoober 2014 võib isik liikmesriikide territooriumile siseneda ja viibida seal veel kolm päeva. 16. oktoobril 2014 ei võeta enam arvesse viibimist 19. aprillil 2014, sest see jääb 180päevasest ajavahemikust välja, 17. oktoobril 2014 ei võeta enam arvesse viibimist 20. aprillil 2014, sest see jääb 180päevasest ajavahemikust välja, jne.

15. detsembril 2014 võib isik liikmesriikide territooriumile siseneda veel 86 päevaks, kuna 15. detsembril 2014 ei võeta enam arvesse viibimist 18. juunil 2014, mis jääb 180päevasest ajavahemikust välja; 16. detsembril 2014 ei võeta enam arvesse viibimist 19. juunil 2014 jne.

1.5. Olukord seoses liikmesriikidega, kes Schengeni *acquis*'d veel täielikult ei kohalda, liikmesriikidega, kes ei osale liidu ühises viisapoliitikas, ja assotsieerunud riikidega

Liiduga 2004. aastal (Tšehhi Vabariik, Eesti, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia), 2007. aastal (Bulgaaria ja Rumeenia) ja 2013. aastal (Horvaatia) ühinenud liikmesriikide suhtes kohaldatakse lepingut alates selle jõustumisest.

Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia ei rakenda Schengeni *acquis*'d veel täielikult. Nad annavad endiselt välja oma riigi viisasid, mis kehtivad ainult nende territooriumil. Kui need liikmesriigid on Schengeni *acquis*' täielikult rakendanud, kohaldavad nad lepingut täies ulatuses.

Kuni nendes liikmesriikides Schengeni *acquis*' täieliku rakendamise kuupäevani reguleeritakse küsimusi, mida leping ei hõlma, siseriiklike õigusaktidega. Alates sellest kuupäevast kohaldatakse lepinguga reguleerimata küsimuste suhtes Schengeni eeskirju ja siseriiklikke õigusakte.

Lühiajaliseks viibimiseks oma territooriumil tunnustavad Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia kõigi Schengeni liikmesriikide ja assotsieerunud riikide väljastatud elamislube, D-viisasid ja lühiajalisi viisasid. ([1])

Lepingut ei kohaldata Taani, Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes, kuid selles on esitatud ühisdeklaratsioonid, milles soovitatakse nimetatud liikmesriikidel sõlmida Armeeniaga kahepoolne viisalihtsustusleping.

Kuigi Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits on ühinenud Schengeni koostööga, ei ole nad seotud käesoleva lepinguga. Leping sisaldab ühisdeklaratsiooni, milles soovitatakse nendel Schengeni lepinguga ühinenud riikidel sõlmida Armeeniaga viivitamatult kahepoolne lühiajaliste viisade väljastamist lihtsustav leping.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta otsus nr 565/2014/EL, millega kehtestatakse välispiiridel isikute kontrollimise lihtsustatud kord, mille alusel Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia tunnustavad ühepoolselt teatavaid dokumente võrdväärsena oma riigi viisadega, mille nad on välja andnud oma territooriumilt läbisõiduks või kuni 90-päevaseks kavatsetavaks viibimiseks oma territooriumil mis tahes 180-päevase perioodi jooksul, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsused nr 895/2006/EÜ ja nr 582/2008/EÜ (ELT L 157, 27.5.2014, lk 23).

1.6. Leping ja kahepoolsed lepingud.

Lepingu artiklis 13 on sätestatud:

„Käesolev leping on jõustumisest alates ülimuslik üksikute liikmesriikide ja Armeenia vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsete lepingute või kokkulepete suhtes, mis hõlmavad käesolevas lepingus käsitletud küsimusi."

Lepingu jõustumise kuupäevast alates ei kohaldata enam neid liikmesriikide ja Armeenia vaheliste kahepoolsete lepingute sätteid, mis käsitlevad lepinguga reguleeritud küsimusi. Kooskõlas liidu õigusega tuleb liikmesriikidel kõrvaldada vastuolud oma kahepoolsete lepingute ja lepingu vahel.

Nende liikmesriikide suhtes, kellel on Armeeniaga sõlmitud kahepoolne leping või kokkulepe küsimustes, mida käesolev leping ei hõlma, kohaldatakse seda lepingut või kokkulepet ka pärast käesoleva lepingu jõustumist.

II. ERISÄTTED

2.1. Eeskirjad, mida kohaldatakse kõigi viisataotlejate suhtes

Tuleb meeles pidada, et allpool nimetatud lihtsustusi, mis käsitlevad viisatasu, viisataotluste menetlemise kestust, riigist lahkumist, kui dokumendid on kaotatud või varastatud, ning erandkorras viisa kehtivuse pikendamist, kohaldatakse kõikide Armeenia viisataotlejate ja viisaomanike, näiteks turistide suhtes.

2.1.1. Viisataotluse menetlemise tasu

Lepingu artikli 6 lõikes 1 on ette nähtud:

„1. Viisataotluste menetlemise tasu on 35 eurot."

Vastavalt lepingu artikli 6 lõikele 1 võetakse viisataotluse menetlemise eest 35 euro suurust tasu. Seda tasu kohaldatakse kõikide Armeenia viisataotlejate, sealhulgas turistide suhtes, kes taotlevad lühiajalist viisat, olenemata sisenemiste arvust.

Lepingu artikli 6 lõikes 2 on ette nähtud (NB! rakendussätted on esitatud kategooriate kaupa):

„2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist, on viisataotluse menetlemise tasu maksmisest vabastatud järgmistesse kategooriatesse kuuluvad isikud:

a) pensionärid;".

Selleks et sellesse kategooriasse kuuluv viisataotleja vabastataks viisa menetlemise tasust, tuleb tal esitada tõend selle kohta, et ta on pensionär, s.t pensioniraamat või tõend pensioni saamise kohta. Kui reisi eesmärgiks on tasustatava töö tegemine, ei ole viisa menetlemise tasust vabastamine põhjendatud.

„b) alla 12-aastased lapsed;".

Selleks et sellesse kategooriasse kuuluv viisataotleja vabastataks viisa menetlemise tasust, tuleb tal tõendada oma vanust.

„c) kesk- ja piirkondliku valitsuse liikmed ning põhiseadus- ja ülemkohtu liikmed, kui nad ei ole käesoleva lepinguga viisanõudest vabastatud;".

Piirkondlike valitsuste liikmeid (piirkondade (marzpet) kubernerid ja nende asetäitjad ning Jerevani linnapea ja tema asetäitja) käsitatakse territoriaalse valitsuse liikmetena. Selleks et sellesse kategooriasse kuuluv viisataotleja vabastataks viisa menetlemise tasust, tuleb tal esitada Armeenia ametiasutuse tõend oma ametikoha kohta.

„d) puudega isikud ja vajaduse korral neid saatvad isikud;".

Selleks et viisataotleja vabastataks viisa menetlemise tasust, tuleb tal esitada tõendid selle kohta, et ta kuulub sellesse kategooriasse. Puudega viisataotlejal tuleb esitada puude kohta arstitõend. Juhul kui taotleja puue on ilmne (nt ta on pime või tal puudub mõni jäse), on aktsepteeritav puude visuaalne tuvastamine viisat väljastavas konsulaaresinduses.

Põhjendatud juhtudel võib taotluse esitada puudega isiku esindaja või eestkostja.

„e) lähisugulased – abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), vanavanemad või lapselapsed, kes külastavad liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Armeenia kodanikke või liidu kodanike lähisugulasi, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad on;

f) ametlike delegatsioonide liikmed, sealhulgas ametlike delegatsioonide alalised liikmed, kes osalevad Armeeniale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja ametlikes vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil;

g) õpilased, üliõpilased, kraadiõppes osalevad isikud ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus, kaasa arvatud vahetusprogrammid ning teised kooliga seotud üritused;

h) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad;“

Viisatasu maksmisest vabastamiseks tuleb selle kategooria alla kuuluvatel viisataotlejatel esitada tõend ajakirjanduse või meedia valdkonna kutseorganisatsiooni kuulumise kohta.

„i) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;“

Poolehoidjaid saatjate hulka ei arvata.

„j) Kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad ja Armeenia kogukonna liikmesriikides registreeritud mittetulundusühenduste kutsutud isikud, kelle reisi eesmärk on koolitus, seminarid või konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames või Armeenia ja ühenduse toetusprogrammide raames;“

Viisatasu maksmisest vabastamiseks tuleb selle kategooria alla kuuluvatel viisataotlejatel esitada tõend kodanikuühiskonna organisatsiooni või kasumit mittetaotlevasse organisatsiooni kuulumise kohta.

„k) teadus-, akadeemilistel, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud;

l) isikud, kes on esitanud dokumendid, mis tõendavad vajadust reisida humanitaarsetel põhjustel, kaasa arvatud selleks, et saada kiiresti arstiabi, ning sellist isikut saatev isik, ning isikud, kes on esitanud dokumendid, mis tõendavad vajadust osaleda lähisugulase matusel või külastada raskelt haiget lähisugulast.“

Eespool nimetatud kategooriatesse kuuluvatelt viisataotlejatelt tasu ei võeta. Lisaks võidakse viisaeeskirja artikli 16 lõike 4 alusel tasu mitte nõuda ka järgmiste kategooriate isikutelt:

— kolmandate riikide teadlased, kes reisivad Euroopa Liidus teadusliku uurimistegevuse eesmärgil vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitusele 2005/761/EÜ ([1]);

— kuni 25 aasta vanused mittetulundusühingute esindajad, kes osalevad mittetulundusühingute korraldatud seminaridel, konverentsidel, spordi-, kultuuri- ja haridusüritustel.

Viisaeeskirja artikli 16 lõikes 6 on ette nähtud:

„6. Üksikjuhtudel võib võetavat viisatasu vähendada või selle nõudmisest loobuda, kui seda tehakse kultuuri- või spordihuvide, välispoliitika, arengupoliitika või muude oluliste üldiste huvide edendamiseks või humanitaarkaalutlustel.“

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. septembri 2005. aasta soovitus 2005/761/EÜ liikmesriikide poolt ühtsete lühiajaliste viisade andmise hõlbustamise kohta kolmandate riikide teadlastele, kes reisivad ühenduses teadusliku uurimistegevuse eesmärgil (ELT L 289, 3.11.2005, lk 23).

Viisaeeskirja artikli 16 lõikes 7 on ette nähtud, et viisatasu võetakse eurodes, selle kolmanda riigi omavääringus või selles kolmandas riigis tavaliselt kasutatavas vääringus, kus taotlus esitatakse, ja see ei kuulu tagastamisele, välja arvatud juhtudel, kui taotlus on vastuvõetamatu või kui konsulaat ei ole pädev.

Selleks et vältida erinevusi, mis võivad kaasa tuua soodsama viisakohtlemise otsimise, peaksid liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused Armeenias tagama muus vääringus võetava viisatasu puhul kõigile Armeenia viisataotlejatele sarnased viisatasud.

Kooskõlas viisaeeskirja artikli 16 lõikega 8 antakse Armeenia viisataotlejale makstud viisatasu eest kviitung.

Lepingu artikli 6 lõikes 3 on ette nähtud:

„3. Kui liikmesriik teeb viisade väljastamisel koostööd välise teenuseosutajaga, võib väline teenuseosutaja selle eest teenustasu võtta. Kõnealune tasu on proportsionaalne kuludega, mida väline teenuseosutaja on kandnud ülesannete täitmisel, ning ei tohi ületada 30 eurot. Liikmesriigid säilitavad kõigile taotlejatele võimaluse esitada taotlus otse liikmesriigi konsulaadis.“

Mis puutub väliste teenuseosutajatega tehtava koostöö üksikasjadesse, siis viisaeeskirja artiklis 43 on sätestatud üksikasjalik teave nende ülesannete kohta.

2.1.2. Viisataotluste menetlemise kestus

Lepingu artiklis 7 on ette nähtud:

„1. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused otsustavad viisa väljastamise 10 kalendripäeva jooksul alates taotluse ja viisa väljaandmiseks nõutavate dokumentide kättesaamise kuupäevast.

2. Viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega võib üksikjuhtudel pikendada kuni 30 kalendripäevani, eelkõige juhul, kui viisataotlus tuleb põhjalikumalt läbi vaadata.

3. Kiireloomuliste juhtude puhul võib viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega lühendada kahe tööpäevani või veelgi lühema ajani.“

Otsus viisataotluse kohta tehakse üldiselt 10 kalendripäeva jooksul pärast vastuvõetava taotluse esitamist.

Kõnealust ajavahemikku võib üksikjuhtudel pikendada kuni 30 kalendripäevani, eelkõige juhul, kui taotlust on vaja põhjalikumalt läbi vaadata, või seoses esindamisega, kui konsulteeritakse esindatava liikmesriigi ametiasutustega.

Tähtaja algus on hetk, kui taotlus on täielik, st kuupäev, kui saadud on viisataotlus ja kõik täiendavad dokumendid.

Nende liikmesriikide diplomaatiliste ja konsulaaresinduste puhul, kus on kasutusel vastuvõtuaja eelregistreerimise süsteem, üldiselt ei arvestata vastuvõtuni kuluvat ooteaega menetlemise aja sisse. Selles ja muudes viisataotluse esitamisega seotud praktilistes küsimustes kohaldatakse viisaeeskirja artiklis 9 sätestatud üldeeskirju.

Vastavalt lepingu artikli 7 lõikele 4, kui taotluse esitamiseks nõutakse kohtumise kokkuleppimist, „toimub see reeglina kahe nädala jooksul vastuvõtu taotlemise hetkest.“

Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel (kui viisat ei olnud võimalik varem taotleda asjaolude tõttu, mida taotlejal ei olnud võimalik ette näha), „võib konsulaat lubada taotlejal esitada oma taotluse ilma kohtumiseta või korraldatakse kohtumine kohe.“

Kohtumist kokku leppides tuleb arvesse võtta viisataotleja osutatud võimalikku kiireloomulisust. Otsuse viisataotluse kohta otsuse tegemise tähtaja lühendamise kohta teeb konsulaartöötaja.

2.1.3. Viisa kehtivuse pikendamine erakorralistel asjaoludel

Lepingu artiklis 9 on ette nähtud:

„Kui Armeenia kodanikel ei ole võimalik vääramatu jõu tõttu või humanitaarkaalutlustel liikmesriigi territooriumilt lahkuda viisale märgitud ajaks, pikendatakse nende viisa tähtaega tasuta vastavalt vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidele ajaks, mida on vaja nende tagasipöördumiseks elukohariiki“.

Mis puutub viisa kehtivusaja pikendamisse mõjuvate isiklike põhjuste korral, mille tõttu viisaomanik ei saa liikmesriigi territooriumilt lahkuda viisakleebisel märgitud kuupäevaks, kohaldatakse viisaeeskirja artiklit 33, tingimusel et see on kooskõlas lepinguga. Lepingu kohaselt pikendatakse vääramatu jõu või humanitaarkaalutluste korral viisa tasuta.

2.2. Eeskirjad, mida kohaldatakse teatavate viisataotlejate kategooriate suhtes

2.2.1. Reisi eesmärki tõendavad dokumendid

Lepingu artikli 4 lõikes 1 loetletud kategooriatesse kuuluvad isikud peavad esitama ainult reisi eesmärki tõendavad dokumendid. Vastavalt lepingu artikli 4 lõikele 3 ei ole vaja esitada muud põhjendust, kutset ega kinnitust reisi eesmärgi kohta. See aga ei tähenda loobumist nõudest, mille kohaselt tuleb näiteks viisataotluse ja toimetulekuks vajalike vahendite kohta täiendavate dokumentide esitamiseks isiklikult kohale ilmuda.

Üksikjuhtudel, kui reisi eesmärki tõendava dokumendi ehtsuse kohta on kahtlusi, võidakse viisataotleja vastavalt viisaeeskirja artikli 21 lõikele 8 kutsuda täiendavale põhjalikule vestlusele saatkonda ja/või konsulaati, kus talt võidakse küsida reisi tegelikku eesmärki või selgitada välja tema kavatsus tagasi pöörduda. Sellistel üksikjuhtudel võib viisataotleja esitada või erandjuhul konsulaartöötaja nõuda täiendavaid dokumente. Ühiskomitee jälgib seda küsimust tähelepanelikult.

Lepingu artikli 4 lõikes 1 nimetamata kategooriatesse kuuluvatelt isikutelt (näiteks turistid) nõutakse ka edaspidi reisi eesmärki tõendavate dokumentide esitamist vastavalt üldeeskirjadele. Sama kehtib dokumentide suhtes, millega tõendatakse vanemate nõusolekut alla 18aastaste laste reisimiseks.

Nende küsimuste suhtes, mida leping ei hõlma, näiteks reisidokumentide tunnustamine, tagasipöördumistagatis ning piisavate elatusvahendite olemasolu, kohaldatakse Schengeni eeskirju ja siseriiklikke õigusakte.

Üldiselt esitatakse koos viisataotlusega lepingu artikli 4 lõikes 1 ettenähtud dokumendi originaal. Samas võib konsulaat alustada viisataotluse menetlemist ka faksi teel saadetud dokumentide ja dokumentide koopiate alusel. Esimese viisataotluse korral võib konsulaat nõuda ka originaaldokumendi esitamist ja nõuab selle esitamist neil üksikjuhtudel, kui tekib kahtlusi.

Lepingu artikli 4 lõikes 1 on ette nähtud:

„1. Järgmistesse kategooriatesse kuuluvate Armeenia kodanike puhul piisab, kui nad esitavad teise lepinguosalise territooriumile reisimise eemärgi tõendamiseks järgmised dokumendid:

a) lähisugulased – abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas eestkostjad), vanavanemad ja lapselapsed, kes külastavad liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Armeenia kodanikke või Euroopa Liidu kodanike lähisugulasi, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad on:

— vastuvõtva isiku kirjalik kutse;“.

Lepingu artikli 4 lõike 1 punktiga a reguleeritakse nende Armeenias elavate lähisugulaste olukorda, kes külastavad liikmesriikides seaduslikult elavaid Armeenia kodanikke või selliseid liidu kodanikke, kes elavad selle liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on.

Kutse esitaja allkirja ehtsust peab olema tõendanud tema elukohariigi pädev asutus vastavalt siseriiklikele õigusaktidele. Kutse kehtivus peaks olema pädevate asutuste poolt kinnitatud. Diplomaatide, tehniliste ja haldustöötajate ning muude Armeenia Vabariigi valitsuse poolt liikmesriikides asuvale ametikohale nimetatud ametnike allkirjade ehtsust kinnitatakse diplomaatilise või konsulaaresinduse juhi kirja või verbaalnoodiga.

„b) ametlike delegatsioonide liikmed, sealhulgas selliste delegatsioonide alalised liikmed, kes osalevad Armeeniale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja ametlikes vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil:

— Armeenia pädeva ametiasutuse kiri, millega kinnitatakse, et taotleja on kõnealuse delegatsiooni koosseisus või delegatsiooni alaline liige ja reisib asjaomastesse liikmesriikidesse, et osaleda eespool nimetatud üritustel, ning millele on lisatud ametliku kutse koopia;“.

Pädeva asutuse kirjas tuleb märkida viisataotleja nimi ning kinnitada, et ta on ametliku delegatsiooni liige ja osaleb teise lepinguosalise territooriumil toimuval ametlikul kohtumisel. Viisataotleja nimi ei pea olema ametlikul koosolekukutsel tingimata märgitud, kuid seda võidakse nõuda, kui kutse on esitatud konkreetsele isikule.

Seda sätet kohaldatakse ametlike delegatsioonide liikmete suhtes olenemata nende passi liigist.

„c) õpilased, üliõpilased, kraadiõppes osalevad isikud ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus, kaasa arvatud vahetusprogrammide ning muude õpingutega seotud ürituste raames:

— vastuvõtva ülikooli, kolledži või kooli väljastatud tõend koolitusasutusse vastuvõtmise kohta või nende asutuste kirjalik kutse või (üli)õpilaspilet või tõend koolituse kohta, millel osaletakse;“.

Üliõpilaspilet on reisi eesmärki tõendava dokumendina vastuvõetav üksnes juhul, kui selle on väljastanud vastuvõttev ülikool, kolledž või kool, kus õpingud toimuvad või koolitust pakutakse.

„d) isikud, kes külastavad riiki meditsiinilistel põhjustel, ja isikud, kes peavad neid saatma:

— meditsiiniasutuse ametlik dokument, millega tõendatakse nii arstiabi vajadust vastavas meditsiiniasutuses kui ka saatva isiku vajadust, ning tõend, et piisavad rahalised vahendid ravi eest tasumiseks on olemas;“.

Esitatakse meditsiiniasutuse dokument, millega tõendatakse kolme asjaolu: arstiabi tuleb osutada vastavas meditsiiniasutuses, saatev isik on vajalik ning tõend, et piisavad rahalised vahendid ravi eest tasumiseks (nt ettemaksutõend) on olemas.

„e) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad:

— kutseorganisatsiooni või taotleja tööandja väljastatud tõend või muu dokument, millega tõendatakse, et asjaomane isik on kutseline ajakirjanik ning märgitakse, et reisi eesmärk on ajakirjandusliku tööülesande täitmine või tõendatakse, et kõnealune isik on tehniline töötaja, kes saadab ajakirjanikku ametiülesannete täitmisel;“

Sellesse kategooriasse ei kuulu vabakutselised ajakirjanikud ja nende abilised.

Esitada tuleb tõend või dokument, millega tõendatakse, et viisataotleja on kutseline ajakirjanik või ametiülesandeid täitev saatev isik, ning tema tööandja väljastatud originaaldokument, millega tõendatakse, et reisi eesmärk on ajakirjandusliku tööülesande täitmine või abistamine selliste tööüleannete täitmisel.

Praegu on Armeenias mitu kutseorganisatsiooni, mis esindavad ajakirjanike või ametiülesandeid täitvate saatvate isikute huvisid ning võivad anda välja tõendeid selle kohta, et isik on kutseline ajakirjanik või teatava valdkonna ametiülesandeid täitev saatev isik. Konsulaat saab nende organisatsioonide kutsealases staatuses veenduda veebilehel www.e-register.am. Konsulaat võib aktsepteerida ka tõendit, mille on väljastanud taotleja tööandja.

„f) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud:

— vastuvõtva organisatsiooni, liikmesriigi pädeva ametiasutuse, üleriigilise alaliidu või olümpiakomitee kirjalik kutse;“.

Rahvusvaheliste spordiürituste puhul võivad saatvate isikute nimekirja kuuluda ainult ametiülesandeid täitvad isikud: treenerid, massöörid, mänedžer, meditsiinitöötajad ja spordiklubi juhataja. Poolehoidjaid saatjate hulka ei arvata.

„g) ettevõtjad ja ettevõtlusorganisatsioonide esindajad:

— vastuvõtva juriidilise isiku või äriühingu, organisatsiooni või sellise juriidilise isiku või äriühingu peakorteri või filiaali, liikmesriigi riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse või mõne liikmesriigi territooriumil peetava kaubandus- ja tööstusnäituse, konverentsi või sümpoosioni korralduskomitee kirjalik kutse, mille on vastavalt siseriiklikule õigusele kinnitanud pädevad ametiasutused;“.

Konsulaat saab nende organisatsioonide olemasolus veenduda veebilehel www.e-register.am.

„h) rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümpoosionil, seminaril või muul samalaadsel üritusel osalevad kutsealade esindajad:

— vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, millega tõendatakse, et asjaomane isik osaleb kõnealusel üritusel;

i) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad ja Armeenia kogukonna liikmesriikides registreeritud mittetulundusühenduste kutsutud isikud, kelle reisi eesmärk on koolitus, seminarid või konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames või Armeenia ja ühenduse toetusprogrammide raames:

— vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, kinnitus, et isik esindab kodanikuühiskonna organisatsiooni või osaleb Armeenia või ühenduse toetustegevuses, ja riigi õigusaktide kohaselt vastavast registrist väljastatud riigi ametiasutuse tõend asjaomase organisatsiooni asutamise kohta;“.

Esitada tuleb kodanikuühiskonna organisatsiooni väljastatud dokument, mis kinnitab, et viisataotleja esindab kõnealust organisatsiooni.

Armeenia ametiasutus, kes annab välja tõendi kodanikuühiskonna organisatsiooni asutamise kohta, on justiitsministeerium.

Kodanikuühiskonna organisatsioonide asutamist kinnitavad tõendid registreeritakse juriidiliste isikute riiklikus registris. Kodanikuühiskonna organisatsioonide elektrooniline andmebaasi haldab justiitsministeerium ja see on kättesaadav ministeeriumi veebiaadressil https://www.e-register.am/.

Leping ei hõlma kodanikuühiskonna organisatsioonide üksikliikmeid.

„j) isikud, kes osalevad teadus-, akadeemilisel, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides:

— korraldava organisatsiooni kirjalik kutse nendel üritustel osalemiseks“;

„k) autojuhid, kes osutavad rahvusvahelisi kauba ja reisijate liikmesriikide territooriumile vedamise teenuseid Armeenias registreeritud sõidukitega:

— rahvusvahelise autoveoga tegelevate Armeenia veoettevõtjate üleriigilise ühenduse (liidu) kirjalik taotlus, milles on esitatud reiside eesmärk, marsruut, kestus ja sagedus;“.

Armeenia üleriigiline veoettevõtjate ühendus, kes on pädev esitama kutselise autojuhti kirjalikku taotlust, on Armeenia rahvusvahelisi vedusid teostavate veoettevõtjate ühendus (Association of International Road Carriers of Armenia (AIRCA)).

„l) sõpruslinnade või muude omavalitsuste ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad:

— sellise linna või kohaliku omavalitsusüksuse juhi kirjalik kutse;".

Selliseks linna või muu kohaliku omavalitsusüksuse juhiks või linnapeaks, kes on pädev väljastama kirjalikku kutset, on selle linna linnapea või kohaliku omavalitsusüksuse juht, kus toimub sõpruslinnade või muude partneromavalitsuste üritus. See kategooria hõlmab vaid ametlikku partnerlust.

„m) isikud, kes külastavad sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaiku:

— haua olemasolu ja säilimist ning taotleja ja maetu omavahelist perekondlikku või muud seost tõendav ametlik dokument."

Lepingus ei ole nimetatud, millise riigi ametiasutus peaks eespool nimetatud ametliku dokumendi väljastama: kas riik, kus asub matmispaik, või riik, kus elab hauaplatsi külastada sooviv isik. Seega peaks olema vastuvõetav mõlema riigi pädeva asutuse väljastatud ametlik dokument.

Esitada tuleb haua olemasolu ja säilimist tõendav ametlik dokument ning viisataotleja ja maetu omavahelist perekondlikku seost või sugulust tõendav dokument.

Lepinguga ei looda kirjalikke taotlusi esitavate füüsiliste ja juriidiliste isikute jaoks uusi vastutust käsitlevaid eeskirju. Valetaotluste esitajate suhtes kohaldatakse asjakohaseid liidu ja/või riiklikke õigusakte.

2.2.2. Mitmekordsete viisade väljastamine

Viisataotlejale, kes reisib sageli liikmesriikide territooriumile, võidakse väljastada mitmekordne lühiajaline viisa, kui tema liikmesriikides viibimise kogukestus ei ületa 90 päeva 180 päeva jooksul.

Lepingu artiklis 5 on ette nähtud:

„1. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisasid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele:

a) abikaasad ja alla 21-aastased või ülalpeetavad lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed) ja vanemad (sealhulgas hooldajad), kes külastavad liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Armeenia kodanikke või liidu kodanikke, kes elavad liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on;

b) ametiülesandeid täitvad kesk- ja piirkondlike valitsuste liikmed, konstitutsioonikohtu ja ülemkohtu liikmed, kui nad ei ole käesoleva lepinguga viisanõudest vabastatud;

c) ametlike delegatsioonide alalised liikmed, kes osalevad Armeeniale esitatud ametliku kutse alusel regulaarselt kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil.

Erandina, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga, eelkõige

— punktis c osutatud isikute puhul, kui seaduslikult liidus elavate Armeenia kodanike ametliku elamisloa kehtivusaeg,

— punktis a osutatud isikute puhul, kui nende ametiaeg,

— punktis c osutatud isikute puhul, kui nende ametlike delegatsioonide alaliseks liikmeks oleku aeg,

on vähem kui viis aastat.“

Võttes arvesse nendesse kategooriatesse kuuluvate isikute tööalast staatust või perekondlikku suhet liikmesriikide territooriumil seaduslikult elava Armeenia kodanikuga või liidu kodanikuga, kes elab samas liikmesriigis, mille kodakondsus tal on, on põhjendatud väljastada neile mitmekordne viisa, mille kehtivusaeg on kuni viis aastat, või kui nende ametiaeg või riigis viibimise luba kehtib vähem kui 5 aastat, siis mitmekordne viisa, mille kehtivusaeg on piiratud selle ajavahemikuga.

Lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga a hõlmatud isikud peavad tõendama, et kutse esitaja elab liikmesriigis seaduslikult.

Lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga b hõlmatud isikute puhul tuleks tõendada nende tööalast staatust ja volituste tähtaega.

Seda sätet ei kohaldata nende lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga b hõlmatud isikute suhtes, kes on lepinguga viisanõudest vabastatud, st nad kasutavad diplomaatilist passi.

Lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga c hõlmatud isikud peavad tõendama oma ametliku delegatsiooni alalise liikme staatust ja vajadust osaleda korrapäraselt kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel või vahetusprogrammides.

Juhtudel, kui sageli või korrapäraselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg selle ajavahemikuga.

„2. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad üheaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisasid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele, tingimusel et neile on varasema aasta jooksul väljastatud vähemalt üks viisa ning et nad on seda kasutanud vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele:

a) ametlike delegatsioonide alalised liikmed, kes osalevad Armeeniale esitatud ametlike kutsete alusel korrapäraselt kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid liikmesriikide territooriumil;

b) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad ja Armeenia kogukonna liikmesriikides registreeritud mittetulundusühenduste kutsutud isikud, kelle liikmesriikidesse toimuva reisi eesmärk on koolitus, seminarid või konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames või Armeenia ja ühenduse toetusprogrammide raames;

c) rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümpoosionil, seminaril või muul samalaadsel üritusel osalevad kutsealade esindajad, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;

d) teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;

e) üliõpilased ja kraadiõppes osalevad isikud, kes reisivad korrapäraselt õppimise või koolituse eesmärgil, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;

f) sõpruslinnade või muude omavalitsuste ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad;

g) isikud, kes peavad meditsiinilistel põhjustel külastama riiki korrapäraselt ja isikud, kes peavad neid saatma;

h) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad;

i) ettevõtjad ja äriühingute esindajad, kes korrapäraselt reisivad liikmesriikidesse;

j) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;

k) autojuhid, kes osutavad rahvusvahelisi kauba ja reisijate liikmesriikide territooriumile vedamise teenuseid Armeenias registreeritud sõidukitega.

Erandina esimesest lausest, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga.“

Kui eespool nimetatud kategooriatesse kuuluval viisataotlejal, kellele on eelmise aasta (12 kuu) jooksul antud vähemalt üks viisa ja kes on kasutanud seda kooskõlas külastatud liikmesriigi (liikmesriikide) territooriumi(te)l riiki sisenemist ja seal viibimist käsitlevate õigusaktidega (näiteks ta ei ole ületanud lubatud viibimisaega), on põhjust taotleda mitmekordset viisat, antakse talle üldjuhul üheaastase kehtivusajaga mitmekordne viisa.

Juhul kui üheaastase kehtivusega viisa väljastamine ei ole põhjendatud (näiteks kui vahetusprogrammi kestus on alla aasta või kui isikul puudub vajadus reisida terve aasta jooksul), kuid muud viisa saamise tingimused on täidetud, antakse lühema kui aastase kehtivusajaga viisa.

„3. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused annavad välja vähemalt kaheaastase ja maksimaalselt viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisasid käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud isikutele, tingimusel et nad on eelneva kahe aasta jooksul kasutanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele, välja arvatud juhul, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, millisel juhul piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga.

4. Käesoleva artikli lõigetes 1–3 nimetatud isikud võivad viibida liikmesriikide territooriumil 180 päeva jooksul kokku maksimaalselt 90 päeva.“

Lepingu artikli 5 lõikes 2 osutatud kategooriatesse kuuluvatele viisataotlejatele väljastatakse 2–5aastase kehtivusajaga mitmekordne viisa, tingimusel et nad on eelneva kahe aasta (24 kuu) jooksul kasutanud kaht üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat vastavalt külastatud liikmesriigi (liikmesriikide) riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele ning et mitmekordse viisa taotlemise põhjused endiselt kehtivad. Tuleb märkida, et 2–5aastase kehtivusajaga viisa väljastatakse vaid viisataotlejale, kellele eelneva kahe aasta (24 kuud) jooksul on antud kaks vähemalt aastase kehtivusajaga viisat, ja kes on kasutanud neid kooskõlas külastatud liikmesriigi (liikmesriikide) riiki sisenemist ja seal viibimist käsitlevate õigusaktidega. Diplomaatilised ja konsulaaresindused otsustavad viisa kehtivusaja (2–5 aastat) konkreetse viisataotluse läbivaatamise tulemusel.

Viisataotlejale, kes ei ole varem väljastatud viisat kasutanud, ei pea mitmekordset viisat väljastama.

2.2.3. Diplomaatilise passi kasutajad

Lepingu artiklis 10 on ette nähtud:

„1. Armeenia kodanikud, kellel on kehtiv diplomaatiline pass, võivad liikmesriiki siseneda, sealt lahkuda või liikmesriikidest läbi sõita ilma viisata.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud isikud võivad liikmesriigi territooriumil viisavabalt viibida 180 päeva jooksul maksimaalselt 90 päeva.“

Leping ei hõlma diplomaatide liikmesriikidesse lähetamise menetlusi. Selle suhtes kohaldatakse tavapärast akrediteerimismenetlust.

III. KOOSTÖÖ REISIDOKUMENTIDE VALDKONNAS

Lepingule lisatud ühisdeklaratsioonis on lepinguosalised kokku leppinud, et ühiskomitee hindab kummagi lepinguosalise reisidokumentide turvataseme mõju lepingu toimimisele. Sellega seoses on lepinguosalised leppinud kokku, et nad teavitavad teineteist korrapäraselt meetmetest, mida on võetud selleks, et vältida mitme reisidokumendi väljastamist ühele inimesele ja arendada reisidokumentide turvalisuse tehnilisi aspekte, samuti meetmetest, mida on võetud seoses reisidokumentide väljastamise isikustamisega.

IV. STATISTIKA

Selleks et ühiskomitee saaks lepingu rakendamist tõhusalt jälgida, tuleks liikmesriikide diplomaatilistel ja konsulaaresindustel esitada komisjonile iga kuue kuu järel statistilisi andmeid. Statistilised andmed tuleks võimaluse korral esitada iga kuu kohta eraldi ja need peaksid kajastama järgmist:

— lepinguga hõlmatud isikute kategooriatele väljastatud viisade arv liikide kaupa;

— viisa väljastamisest keeldumised lepinguga hõlmatud isikute kategooriate kaupa;

— väljastatud mitmekordsete viisade arv;

— väljastatud mitmekordsete viisade kehtivusaeg,

— lepinguga hõlmatud kategooriatesse kuuluvatele isikutele tasuta väljastatud viisade arv.